

vloženega denarja, izgubimo na drugi strani, ko bomo morali parcelo dražje plačevati. Stavbene parcele, ki so bile pred dvema leti po 40 Din za m², so danes po 80 in one po 80 do po 150 Din za m².

Prepričan pa sem, da bode načelstvo na prihodnjem občnem zboru prišlo s poročilom, ki odgovarja čl. 2. pravil naše zadrge.

Končno še eno pripombo, ki prav za prav ne spada k poročilu, je pa v zvezi z našo zadrgo.

Poverjeništvu UJU Ljubljana je najbolje organizirano in najbolj močno ravno zaradi tega, ker imajo njega člani tudi močne učiteljske gospodarske organizacije. Je Učiteljska tiskarna, katere člani so le učitelji ali učiteljska društva, imamo Učiteljsko gospodarsko poslovalnico, katere člani so zopet le iz našega stanu, imamo Učit. posojilnico, katere člani so zopet le učitelji imamo dva doma, katerih člani so zopet le učitelji. Namen vseh naštetih zadrug pa je svojim članom, ki so le učitelji ali učiteljice, pomagati. Vse te zadrgo pa z istim namenom stopajo ena poleg druge brez ožjih zvez med seboj, v škodo namomom, ki jih imajo vse te zadrgo v svojih pravilih. Kakšna moč in kakšna veličina bi bila, ako bi vse te zadrgo z istim namenom korakale vzporedno v tesni zvezi med seboj. In tu — se mi zdi — je naloga gospodarskega odseka UJU, da napravi potrebno razpoloženo, ki je nujno potrebno, da bodo vse naše gospodarske organizacije v neki zvezi med seboj.

Podnačelnik da poročilo v razpravo. Tov. Kobal našteje več poslopij nudenih v prodajo. Vsled visokih cen ni moglo priti do nakupa, ker bi se morali zadolžiti za več kot pol milijona Din.

Tov. Stravs obžaluje, da se lanske sklep ni mogel izvršiti in v upanju, da stopi načelstvo drugo leto v večjim uspehom pred občni zbor, preide k 2. točki dnevnega reda.

II. Tajniško poročilo:

Tajnica tov. Malenškova izvaja:

Drugo poslovno leto zadrgo Učit. dom je za nami. Ne glejte, prosim, s kritičnim očesom na odbor, če se vam zdi delo nepopolno. Gospoda, uspeh odborovega dela je odvisen ne le od par izvoljenih odbornikov, ampak tudi od zavednosti in agilnosti članstva.

Od lanskega občnega zbora, dne 7. maja 1929, je imel odbor 2 seji. Pri obeh se je sklepalo največ o nakupu poslopja ali parcele za Učit. dom. V tem letu je pristopilo k zadrugi 51 članov, med temi ljubljansko učiteljsko društvo z 10 deleži in učiteljsko društvo za laški okraj s 6 deleži. Tako šteje danes zadrga 299 članov, in sicer 156 je polnoplračanih deležev, 34 delno, 109 pa jih je ostalo le pri podpisani pristopnici, dasi je tov. blagajnik s pozivi opomnil vse, ki so podpisali, pa še nič plačali, naj izvrše svojo dolžnost.

Do nakupa primerne stavbe ali parcele za Učit. dom ni prišlo tudi v tem letu. Vzrok — v kasi premalo denarja. Iz blagajniškega poročila bodele podrobno izvedeli, kolikšno je premoženje in potem sodite. Karkoli je bilo napredaj, se je ogledalo, a našlo nič primerne. Cene so bile za prodajalca »bajne«, najsi bo za stavbo, kot za parcele. Brezbriznost se v tem oziru načelstvu ne more očistiti, ker ni zamudilo nobene prilike. Imeli smo trden namen občnemu zboru predložiti konkretne predloge glede nakupa zemljišča, da se članstvo samo izjavi, v koliko se strinja s kupcijo. V ta namen sta se pri zadnji seji načelstva pooblastila podnačelnik tov. Stravs in blagajnik tov. Kobal, da stopita v stik z magistratom. Odgovor je bil nepovoljen, ker bo magistrat kupljeni prostor potreboval za svoje namene.

Cilja torej, za katerim stremimo, ni bilo mogoče doseči. Seveda ko bi razpolagali z milijonskim premoženjem, bi bil uspeh gotovo sigurnejši.

In naše premoženje? O do milijona še mnogo manjka, prepočasni kapljajo dinarčki. Kaj pa so naši dohodki? Bori deleži, še ti neredno plačevani. Dobrotnikov Učiteljski dom nima mnogo, stalnih dohodkov tudi ne.

Gospodarska akcija lani ni uspela; ustanovila se je »Učit. poslovalnica« s sedežem v Mariboru, ki že v prvem letu kaže lep uspeh, še lepšega bi, ako bi učiteljsko hotelo in naročilo pri njej. S tem bi pomagalo stvar, ki bo stanu v ponos, učiteljskim sirotam v korist. Koliko izkazuje v tem letu za oba domova, je natančneje poročal podnačelnik. Tu se nam obeta stalen vir.

Logaško učiteljsko društvo je sklenilo pri svojem zborovanju, da bi vsak član učiteljskega društva plačeval 1 Din mesečno za Učit. dom. Pri mnogih društvih je ta predlog našel odmev, upamo pa, da ga bo pri vseh, saj s tem zagotovimo Učit. domu sicer ne velik, vendar stalen dohodek.

Efektna loterija, na lanskem občnem zboru omenjena, se je zaenkrat odložila, ker to delo bo treba podrobno organizirati.

Na lanskem zborovanju štirih učit. društev je bilo sklenjeno, naj vsak član UJU plača enkratni prispevek 5 Din. Sklenilo se je, izvršilo ne. Kje iskati vzroka, vemo vsi! Pri lani izplačanih razlikah so se mnogi z darom spomnili Učit. doma; iz vrst teh dobrotnikov pa se oglašajo sedaj nekateri, ki hočejo, da se jim njihov dar vpiše v delež. Gospoda, kar je darovano, se ne bo vračalo in mislim, da je pač vsakdo dobro vedel, je li poslal dar ali delež.

Ze na ustanovnem občnem zboru je bilo sklenjeno, da se izplačana članarina iz leta 1927 in 1928. kot delež pripozna le onim, ki se zglašijo do določene roka. Kdor se pozneje prikladi, se mu ne pripozna v delež. Ta sklep je bil razglašen v »Učit. Tovarišu«. Mi, sliše, da se jih je mnogo zglašilo? Le par se jih je prijavilo in tem se je njihova v gotovini plačana članarina vračunala v delež.

Danes, po dveh letih obstoja zadrgo se pa nekateri bude iz spanja in zahtevajo to, kar je nemogoče izpolniti, če hočemo, da ne obremenimo zadrgo.

O izpremembi v načelstvu in nadzorstvu je poročal podnačelnik tov. Karl Stravs.

Moje poročilo je končano. Kako dvigniti naše delo, kako doseči boljših uspehov, svetujte vi danes. Odbor bo storil vse, kar bo mogoče in to tem lažje in sigurneje, če pomagata vsi z delom in nasvetom.

Podnačelnik da poročilo v razpravo. Vzame se brez debate na znanje.

III. Tretja točka dnevnega reda. Računski zaključek, ki je o njem poročal blagajnik tov. Kobal, iz njega posnemamo:

Učiteljski dom je štel ob zaključku poslovnega leta 1929. članov 299, ki so plačali na deležih 22.070 Din. Prodalo se je 157 zemljištev in 32 igrice. Prometa za Kosmos je bilo 2046 Din 54 p. Promet prejemkov je znašal 814.309 67 Din in prav toliko promet izdatkov, tako da je bilo skupnega prometa 1.628.619 34 Din.

Glede računa izgube in dobička naj omenim, da sem izdal za upravo 2006 86 Din, za potnine 723 Din, za pisarniške potreščine 684 50 Din, za davke in takso 498 82 Din. Pri prodanem blagu smo zaslužili 413 Din, na pristopninah so plačali zadrugniki 685 Din, obresti naloženega denarja so znašale 31.054 43 Din, kuponi 7% inv. posojila so donesli 2394 Din, na deležih sem prejel 215 Din, dobrotniki so poslali 21.439 30 Din. To so glavne postavke. Čistega dobička je bilo 52.053 55 Din.

Bilanca kaže, da je imela zadrga ob zaključku poslovnega leta sledeča aktiva:

Gotovina v blagajni	206 74 Din
Blago v zalogi	26 929 50 "
Naložen denar	498 390 12 "
Poštna hranilnica	176 51 "
Dolžniki	3 432 95 "
Vrednostni papirji (po kurzu 85%)	28 220 — "
Deleži pri Zvezi, Hran. in pos. Učit. konvikta in pri Učit. tiskarni	887 50 "
Premični inventar	560 — "

Skupaj torej 558.803 32 Din

Zadrugo obremenjujejo deleži članov	22 070 — "
Ako primerjamo skupno akt. imetje II. poslov. leta z onim I. poslov. leta	558.803 32 "
	490 301 73 "

vidimo, da je premoženje naraslo za 68.501 59 Din

Poročilo je v razpravi.

Na vprašanje, počem je denar naložen, odgovarja blagajnik, da v mestni hranilnici po 7% z rentnim davkom, v hranilnici in posojilnici Učit. konvikta in pri Zvezi slov. za drug tudi po 7% brez rentnega davka.

Razvije se debata, kateri zadrugni člani so polnomočni, oni, ki so plačali ali tudi tisti, ki so samo podpisali pristopnice.

Sklene se še enkrat opomniti vse, ki so podpisali in nič plačali ter jih opozoriti na § 3. zadrugnih pravil. Ako tudi na te opomine ne plačajo, se jih črta.

Tov. Pelko poda poročilo nadzorstva.

I. V nadzorstveni seji dne 19. marca 1930. sta člana nadzorstva Pelko Matija in Žagar Stanko pregledala vse knjige in priloge ter našla vse v popolnem in vzornem redu.

2. Za to delo sta predlagala naj se izplača blagajniku primerna nagrada za poslovnost leto.

Poročilo je dano na glasovanje in sprejeto soglasno.

IV. Slučajnosti.

Ker ni nikakih predlogov, se podnačelnik tov. Stravs zahvali vsem stalnim dobrotnikom — denarnim zavodom, ki redno ob koncu svojega poslovnega leta nakažejo Učit. domu prispevek brez naše prošnje.

Zahvali se za pozornost navzočih članov in zaključuje občni zbor ob 11. uri.

Malenškova M., tajnica.

MIROSLAVA LEITGER

LJUBLJANA, JUČIČEV TRG ŠTEV. 3.

Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

Splošne vesti.

— Seja Čin. Saveza in občni zbor Zveze državnih nameščencev v Ljubljani. Na zahtevo Savezov državnih nameščencev v Splitu in Zagrebu se vrši širša konferenca uprave in Glavnega Saveza drž. čin. dne 10. aprila 1930. dopoldne v dvorani Zveze nabavljalnih zadrug v Beogradu. Konferenca se udeležita dva zastopnika naše Zveze. Občni zbor Zveze, sklican za dan 12. aprila, se preloži in se bo vršil v nedeljo dne 27. aprila 1930. ob 10. uri v hotelu Union.

— Vrnitev izplačane razlike v Ljubljani. Povodom stavljenega vprašanja, od kdaj velja odločba predsednika ministrskega sveta št. 1747/I. od 22. januarja 1930., s katero so bili zamenjani, oziroma dopolnjeni dosednji predpisi o pripadnosti draginskih doklad in je bila tudi Ljubljana uvrščena v I. draginski razred, je obči oddelek fin. ministva izdal tolmačenje št. 9984/I. od 1. marca t. l. Po tem razpisu je citirana odločba v skladu s čl. 18. zakona o kraljevski oblasti in o vrhovni državni upravi od 6. januarja 1929. dobila obvezno moč in veljavnost 15 dni po objavi, ker v njej sami ni drugače določeno in se morajo torej izplačati po njej

vršiti od dne 8. marca 1930. naprej. — V skladu s prednjim pojasnilom bo dravska finančna direkcija preplačila draginskih doklad za dobo od 1. februarja do 7. marca 1930. odtegnila uslužbencem v dveh obrokih pri izplačilu osebnih prejemkov dne 1. aprila in 1. maja 1930. — »Naš Glas«.

— Društvo učiteljic v Ljubljani bo imelo izredni občni zbor v sredo dne 17. aprila t. l. ob 9. uri zjutraj na šentjakovski dekliški šoli v Ljubljani. V slučaju, da bi bile veliko nočne počitnice prestavljene, pa v četrtek dne 18. aprila ob isti uri. Dnevni red: 1. Poročila. 2. Volitve. 3. Referat Angele Vode: »Strokovne organizacije učiteljic pri nas in drugod.« 4. Slučajnosti. — Vabimo vse tovarišice, posebno one z dežele, naj pridejo k zborovanju! Družijo nas iste težnje in isti cilji, uspeh pa je mogoče le tedaj, če delamo skupno. One tovarišice, ki so lansko leto prevzele nabiralne pole za temeljne kamne »Ženskega doma« prosimo, naj vrnejo pole ne glede na uspeh! — Društveni odbor.

— Draginja v mestih Jugoslavije. V znašni beograjski reviji »Narodno blagostanje« so priobčeni statistični podatki o draginskih razmerah v nekaterih večjih mestih naše države. Sestavljen je indeks najvažnejših življenjskih potrebščin za Ljubljano, Beograd, Zagreb, Split in Sarajevo. Indeks znaša za Ljubljano 338, za Beograd 335, za Sarajevo 325, za Split 314 in za Zagreb 356. Po tej statistiki naj bi bilo torej najcenejše mesto v Jugoslaviji Split, izmed omenjenih petih mest pa Zagreb najdražje. — »Naš Glas«.

— Odposlanci šol: Moste, Sv. Peter, Vič in Zgornja Siska so se zglasili 1. aprila pod vodstvom tajnika tov. Kobala pri gospodu banu v Ljubljani ter mu izročili spomenico za uvrstitev učiteljstva teh šol v I. draginski razred. Gospod ban je obljubil svojo podporo.

— Učiteljski tečaj za ručni rad v Zagrebu. Ove godine namjerava potpisani Oblasni Odbor Podmlatka Crvenoga Krsta za vrijeme velikih školskih praznika od 7. jula do 14. augusta održati šesti ferijalni tečaj ručnoga rada za učitelje i učiteljice osnovnih, gradjanskih i srednjih škola iz cijele Kraljevine Jugoslavije. U tečaj će se primiti do 50 učitelja i učiteljica i na njemu prikazati razne tehnike rada u drvetu, kovini, modelovanju, kartonaži s uvezom knjiga i pletarstvu. U teorijskoj pedagogiji iznijeti će se najnovija mišljenja modernih pedagoga u pogledu primjene ručnoga rada u obučavanju u osnovnim, gradjanskim, učiteljskim i srednjim školama. Čl. 101. (al. 3) školskog zakona za osnovne i narodne škole veli: »Isto mogu se prema potrebi sa manjim godinama službe postavljati u varošima i varošicama oni učitelji(ice), koji imaju pored opštih kvalifikacija i neko posebno stručno osposobljenje (svršili su na pr. kurs za ručni rad itd.). Obzirom na to što se danas ručnom radu daje velika važnost kod obučavanja, to se već sada javlja dosta učitelja i učiteljica za tečaj, pa se stoga upozoravaju zainteresirani, da se pravodobno a najkasnije do 10. juna prijave. U netaksniranoj molbi valja naznačiti, da li se reflektira na besplatan stan i zajedničku opskrbu. Opskrba objed i večera stoji Din 500 mjesečno. Upisnina za nabavu materijala i druge sitne potrebe iznosi Din 400 za cijeli tečaj. Izradjeni predmeti nadmašuju daleko uplaćenu upisninu i svojina su onih, koji ih izrade. Za trajanje tečaja pregledati će učesnici tečaja sve kulturne ustanove (muzeje, univerzitetsku biblioteku, kazalište itd.), trgovačka i industrijska poduzeća, koja su u vezi sa školom, te bližu, a eventualno i dalju okolicu. — Svaki molitelj treba da bar polovinu upisne takse pošalje zajedno sa molbom, jer će se time dati prednost. Druga polovina upisnine uplaćuje se kasnije. Molbe se šalju na: Oblasni Odbor Podmlatka društva crvenoga krsta u Zagrebu, Mirogojska cesta 4/II.

— Zabrana tožb učiteljstvu. Pod tem naslovom je izdala kraljevska banška uprava Dravske banovine naslednji odlok: Na tužno vprašanje, dali je glede na novi školski zakon odlok ministristva prosvete O. N. br. 9759 z dne 14. junija 1929. (po katerem mora učiteljstvo zaprositi ministristvo prosvete za dovoljenje, da sme vlagati sodnijske tožbe) še v veljavi ali ne, je ministristvo prosvete pod O. N. br. 9174 z dne 17. februarja 1930. odločilo, da ostane odlok ministristva prosvete tudi nadalje v veljavi in se je ravnati po njem. — Prošnje za dovoljenje vložitve tožbe je taksirati z 25 Din.

— Razstava UJU v Beogradu. Ob 10letnici obstoja UJU bo prirejena v Beogradu razstava šolskih izdelkov iz vse kraljevine. Z ozirom na to, je izdalo ministristvo prosvete naslednji odlok: Udrženje Jugoslovenskega Učiteljstva namerava prirediti koncem avgusta veliko razstavo, ki naj bi bila ogledalo celokupnega šolstva in dela na narodnem izobraževanju v zadnjih desetih letih. Za to šolsko razstavo so potrebni: 1. pisni sestavki in ročna dela iz posameznih učnih predmetov, ki so jih izdelali otroci sami; 2. učila, ki so jih izdelali otroci pod vodstvom učiteljstva in 3. učila, ki jih je izdelalo učiteljstvo. — Zaradi tega naj vse uprave narodnih šol začnejo takoj z zbiranjem teh predmetov in naj jih najdelj do konca junija pošljejo izvršnemu odboru UJU v Beograd.

— Plače dunajskega učiteljstva. Začetna plača učiteljstva osnovnih šol znaša 3066 šilingov letno. Zvišuje se ta plača po stopnjah, ki jih je z začetno vred vsega 15. Vsaki dve leti službovanja napreduje učitelj za eno stopnjo po sledečem redu: 3290, 3514, 3794, 4214, 4634, 4844, 5264, 5600, 5936, 6272, 6608, 7028, 7448 in 7868 avstrijskih šilingov (1 šiling = 8 dinarjev). Začetnik ima torej

IZVIRNE FRANCOŠKE PASTILJE

VALDA

PRODAJAJO
VSE
LEKARNE IN DROGERIJE

proti prsnem prehladu, nahodu, griholu, vnetju krlja, akutnim in kroničnim katarjem, hripi, influenci, naduhi.

24.528 Din letno, a učitelj s 30letno službo pa 62.944 Din. — Upravitelj osnovne šole dobi za 10% zvišano učiteljsko plačo. Plača učiteljev glavnih šol (višjih osnovnih) je za dve stopnji večja od one učiteljstva osnovnih šol. Upravitelju glavne šole pripada za 125% večja plača nego učiteljstvu glavnih šol. Učiteljice imajo isto plačo kot učitelji. — Letna plača se izplačuje v 14 enakih obrokih. Razen mesečnih prejemkov dunajsko učiteljstvo še eno plačo pred glavnimi počitnicami (1. junija) in eno pred Božičem (1. decembra).

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabila:

— LOGASKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo v soboto dne 12. aprila 1930. svoje redno društveno zborovanje v osnovni šoli v Dol. Logatcu. Pričetek ob 10. uri. Poleg društvenih poročil je na dnevnem redu tudi predavanje tov. Mencina o nadaljevalnem šolstvu. (Nadaljevanje). Udeležba na zborovanju je moralna obveza za vsakega.

Odbor.

— BELOKRANJSKO UČIT. DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 12. aprila 1930. v osnovni šoli v Črnomlju. Pričetek ob 11. uri. Dnevni red bo obsegal običajne točke programa naših zborovanj ter referat tov. Mencina o posameznih strujah v današnji šoli. Temu bo sledila debata o postopku pri posku metodičnih enot pod vodstvom tovariša nadzornika Vizjaka Cirila. — Poravnajte se pred zborovanjem članarino in prispevek za UGP. — Odbor.

— RADOVLJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU bo zborovalo v soboto 12. aprila 1930. ob 10. uri dopoldne v osnovni šoli na Jesenicah. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk predavanje tov. Petra Golobiča »Esperanto in šola«. — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ bo zborovalo dne 5. aprila ob 10. uri v Sv. Petru pod Sv. gorami. Poleg običajnega je na dnevnem redu predavanje tov. Hernausa in razgovor o izboljšanju našega gmetnega položaja. Po zborovanju pevška vaja. Polnoštevne udeležbe pričakuje odbor.

Poročila:

+ ŠOSTANJSKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo dne 8. marca 1930. v Velenju. Udeležba: Od 49 včlanjenih navzočih 40, t. j. 81%.

Podpredsednik tov. Rejec otvori zborovanje, pozdravi navzoče in konstatira prav lepo udeležbo. Omenja, da so vsled premetstive zapustile naše društvo tovarišice Rojnova, Vaupotova in Haukejeva. Na novih službenih mestih jim želi obilo uspeha in sreče. Na novo so pristopili v društvo: tov. Schönwetter in tovarišici Kostanjec in Vrečko. Želimo jim, da bi se pri nas kmalu udeležili in dobro počutili.

1. decembra so otvorili v Ravnah novo dvorazrednico. Lokalni faktorji in vaščani se niso strašili velikih žrtev in so sezidali lepo stavbo. Učiteljstvo naj pa deluje na novem zavodu ljudstvu v korist, sebi pa v čast in ponos.

Tov. podpredsednik se spomni tudi osemdesetletnice, ki jo pravkar praznuje T. G. Masaryk, predsednik bratske Čehoslovaške in poziva navzoče na počastitev, čemur se isti odzovejo s trikratnim »Zdravlo«.

I. Situacijsko poročilo: Prečitajo se tozadavne okrožnice poverjeništvu. Dana pojasnila so potrdila, da osrednji odbor našega Udruženja ni umel v kritičnem trenutku premostiti nastale zapreke. Da se razen našega poverjeništvu nobeno drugo ni pobrigalo v tem našem življenjskem vprašanju, je to dokaz nesposobnosti ali pa komodnosti odgovornih predstavnikov.

II. Zapisnik zadnjega zborovanja se po malem pojasnilu odobri.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA

MIKLOSICEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

III. Dopisi: a) Doposlane Ribičičeve igre »Kraljica palčkov« prevzamejo posamezne šole za šolske knjižnice. b) Prošnji Učit. pev.škega zbora za podporo za turnejo po Čehoslovaški se ne more ugoditi, ker nimamo denarja. (Opomba pov.: Ni šlo za podporo, ampak za plačilo prispevkov do konca leta).

IV. Sklepi: 1. Glede obveznega mesečnega prispevka po 1 Din za Učit. dom v Mariboru je društvo v principu za to, vendar pa naj se glede načina poravnave tega zneska pusti društvom proste roke.

2. O poravnavi stroškov delegatom za seje se sklene, da naj plačujejo kakor do sedaj to društva sama.

3. Pravila UJU se bodo razmnožila in poslala vsem šolam v razpravo.

V. »Popotnik«. Daljša debata se razvije o spornem razmerju med poverjeništvom in konz. ured. »Popotnika«. Glede ospornega dr. Franjo Žgečevega članka: »Prvi korak k delovni šoli« je večina mnenja, da naj odpade vse statistike in izjave o kaznovanju. Tudi o članku »Vera in vzgoja« je bila splošna sodba, da za enkrat ne kaže načeti tega vprašanja. O referatu tov. Dolenceve v 3. in 4. številki »Popotnika« so se iznesla različna spornostna mnenja, ki so jih debaterji ilustrirali z drastičnimi primeri iz lastnega šolskega delovanja.

VI. »Naš rod«. Zanimanje je vzbudilo vprašanje o našem stališču glede »Našega roda«. Razumemo težko stališče urednika, ker so potrebe tako različne. Tako si tudi mnenja o listu nasprotujejo. Nekateri želijo, da se prilagodi bolj višji stopnji, drugi pogrešajo krajših stvari za nižje razrede. Nekateri želijo v listu objavo kratkih aktualnih vesti iz dnevnega časopisa. Omenja se tudi, da tvori podeželska šolska mladina večino naročnikov in naj bi se to upoštevalo. Splošno pa je želja, naj bi se »Zvonček« in »Naš rod« združila v en list in ne hodila ločeno dalje.

Vsled poznega časa odpadejo slučajnosti in podpredsednik zaključuje zborovanje.

Fr. Rejec, t. č. podpreds. F. Mlinšek, t. č. tajn.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ je zborovalo dne 15. marca 1930. v osnovni šoli v Kočevju.

Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju 148, včlanjenih 92, navzočih 61, t. j. 66,3%.

Po otvoritvi poročal tov. predsednik kako potrebna so predavanja o najaktualnejših vprašanjih za vse učiteljstvo. Zato je društvo naprosilo strokovnjaka dr. Basaja, ki je predaval o zadružništvu. Temeljitemu predavanju je sledila debata (Ločniškar, Mervič, Vovčina, Mervičeva).

Sprejel je bil predlog tov. Ločniškarja: »Organizacija naj poskrbi, da nam bodo o velikih počitnicah, o priliki samoizobraževalnega tečaja v Ljubljani, na razpolago potrebni predavatelji, ki bi predavali o zadružništvu.« (Poverjeništvu je tozadevno že lansko leto vse potrebno ukrenilo. — Opomba pov.).

Tov. predsednik se zahvali g. predavatelju za aktualno temo.

Prečita se dopis knjižničarja okrajne učiteljske knjižnice v Ribnici tov. Završnika. V razgovoru (Peterlin, Ločniškar) za in proti koncentraciji učiteljskih knjižnic, je bil sprejet predlog: »Vse okrajne učiteljske knjižnice naj se koncentrirajo v dve vzorni banski sedežima v Ljubljani in Mariboru.«

Vprašnje združitve obeh okrajnih učiteljskih knjižnic v našem okraju se prenese na dnevni red okrajne učiteljske konference.

Tov. Mervič poroča o razširjenju razmerja v organizaciji, o seji širjega sosveta v Celju dne 5. januarja 1930. in o delu poverjeništv na predlogih k pravilniku novega osnovnošolskega zakona.

Tov. blagajničarka ponovno opozarja na redno plačevanje članarine.

H. Kmet, t. č. preds. Čokova, t. č. tajnica.

+ ŠMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 22. februarja t. l. v Rogatecu.

I. Situacijsko poročilo: Število učiteljstva v okraju 89, število članstva 81, navzočih 40, t. j. 50%.

Tov. predsednik je pozdravil uvodoma navzoče članstvo, posebno še zastopnika sosednjega krapinskega učiteljskega društva Gaj (UJU). Tov. Vrhovnik se je s toplimi besedami zahvalil za sprejem in prinesel go zdrave hrvaški tovarišev UJU društva Gaj v Krapini. Milo mu je prvo svidenje tukajšnjega slovensko-hrvaškega učiteljstva v osvobodjeni domovini. Dogovori se, da bomo imeli 3. maja skupno zborovanje v Krapini, kamor naj pridejo vsi tovariši(ice) obeh društev, da bomo zajedno manifestirali za naše ideje.

II. Dopisi. Tov. predsednik je prečital dopise.

1. Glede dopisov Žgeč-Dolgan in Dolenceva ter člankov v »Popotniku« se poudarja, da je uredniški konzorcij avtonomen in odgovoren delegaciji.

2. Poziv Mladinske Matice za pridobivanje naročnikov.

3. Spomenica, ki je bila predložena ministrstvu glede materialnega položaja.

4. Spor med poverjeništvom in kranjskim učiteljskim društvom (17 tesno tiskanih strani) se zaradi obširnega dnevnega reda ne prečita.

III. Samoizobražba. Tov. Kovačič Oton je predaval o temi: »Komponente pomladnih mrazov; higrometer v službi lokalne prognoze« (I. del). Uvodoma je omenil, da ne misli predavati kot specialist, ampak se le kot lajik baviti z omenjenim vprašanjem. Zanimivo, globoko znanstveno, a zelo poučno.

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

privozila svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Bržkone namenjajo dobo blago tudi na obroke proti predložiti legitimaciji.

predavanje je pokazalo, da se tovariš predavatelj mnogo bavi s temi vprašanji — saj je bil del časa na geodinamskem zavodu v Ljubljani. Pri enem prihodnjih zborovanj pride na vrsto II. del.

Sledilo je predavanje akademika gosp. Stancerja o R. Mertner: »Psihotehnični metodi učenja jezikov. Prav zanimivo je s številnimi dokazovalnimi potrebo učenja tujih jezikov — težkoče, ki jih je delala stara metoda in vrlina, ki jih nudi nova. Vabil je v tečaj, ali pa dobe posamezniki potrebni material na dom, kjer se lahko v kratkem času in na lahek način priuče tujih jezikov.

Tov. predsednik se je obema predavateljema iskreno zahvalil za trud ter vabi na veselo snidenje 3. maja v Krapini.

Verk Miloš, preds. T. Stefanciosa, tajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO je zborovalo dne 8. marca 1930. ob 9. uri v šoli v Prevaljah.

V okraju je učiteljstva 59, včlanjenih 56, navzočih 35, t. j. 60%.

I. Situacijsko poročilo: Prečita se zapisnik zadnjega zborovanja in se odobri. Tov. predsednik omenja, da se pripravljajo pravilnik k novemu šolskemu zakonu in prečita tozadevne okrožnice pov. UJU Ljubljana, kjer pov. UJU informira članstvo o delu organizacije, posebno pa pov. Ljubljana za pravilnik. Tov. Močnik vpraša tov. predsednika, če se je informiral pri pov. UJU Ljubljana zaradi članka v »Slovenec« o prejemkih po novem uradniškem zakonu? Tov. predsednik odgovarja, da v tem pravcu niso potrebne nikake informacije, ker smo vajeni sličnega pisanja naših dnevnikov ob priliki kakšnega novega zakona tikajočega se državnih nameščencev, poleg tega so pa naše zahteve jasne.

Tov. Fajnik iznese naslednje predloge, ki se tudi sprejmejo:

1. Ker ni še izšel pravilnik k novemu šolskemu zakonu, je potrebno v svrhu enotnega nastopa, da zastopajo šolski upravitelji na sejah krajevnih šolskih odborov stališče, da se honoraria tajniške posle pri krajevnih šolskih odborih, in sicer:

na eno in dvorazrednicah mesečno 100 Din, na tri do šestrazrednicah 150 Din in na šest in večrazrednicah po 200 Din mesečno.

2. Dokler ne izide pravilnik, je zavzelo društvo glede stanovanja za učiteljstvo sledeče stališče, ki bi veljalo s 1. aprilom:

a) Samec, ki nima stanovanja, prejme od občine 150 Din, drugače mu priteče soba (1/2 stanarine), kuhinja (1/2 stanarine), klet, drvarnica in druge pritlikline ter 1—2 vrta (1/2 stanarine). V slučaju, da nudi krajni šolski odbor le 1/2 stanarine v naturi, izplača ostanek v gotovini.

b) Oženjen učitelj brez otrok naj ima 2 sobi, kuhinjo, klet, drvarnico itd. ter 4 vrta.

c) V večjih krajih kakor so Črna, Mežica, Prevalje, Guštanj in Dravograd, naj pripada oženjenemu učitelju z deco stanovanje s tremi sobami, kuhinjo, klet, kopalnica, drvarnica in 4 vrta.

V slučaju spora se podvržeta stranki ocenjevalni komisiji, ki sestoji iz šolskega nadzornika, načelnika krajnega šolskega odbora in upravitelja osnovne šole.

Vsi ti predlogi se pošljejo vsem šolskim upraviteljem in tudi učiteljskemu društvu za sodni okraj Marenberg. K debati so se oglašili tov. Močnik Galob in Fajnik.

II. Samoizobražba: Tov. Gačnik poroča, da ga ni obvestil noben krožek o sestanek ali o kakšnem delu sploh. Sklicatelji krožkov so tov. Kogelnik, Šimon in Lodrant.

III. Tov. nadzornik Močnik poroča o mladinskem listu »Naš rod«. Stal je na učiteljsko več vprašanj zaradi »Našega roda«, kako bi naj bil urejevan, kakšna naj bi bila vsebina itd. V debati, h kateri so se oglašili med drugimi tudi tov. Šimon, Gačnik, Fajnik in tovarišica Nendlova, so se iznesle naslednje zahteve: List prinaša premalo pripovedne vsebine. Pol lista naj bo odmerjen pripovedni vsebini, naj se objavlja več pesmic, prinašajo se naj tudi spisi naših pripovednikov, četudi so že bili objavljeni; prezirati se pa tudi ne smejo razne novice in drobne iz časopisov, notice o gospodarstvu, o narodni produkciji itd. List se premalo ozira na milje naše kmetijske šole (nižje organizirane šole). Za nižjo stopnjo prinaša premalo člankov; ker pač ni možno izdajati lista za vse stopnje, naj se na nižjo stopnjo ne ozira več. Ako bo list odgovarjal po svoji vsebini šoli, bo odgovarjal tudi domu: Čim več člankov pripovedne vsebine!

IV. Izvenšolsko delo: Sprejme se predlog, da se zbero podatki o izdatkih učiteljstva za strokovne knjige in revije, izdela naj se paralela materialnih prejemkov orožništva, finance, privatnih nameščencev in učiteljstva. Vsem združenjem, ki apelirajo na učiteljstvo za delo v njih društvih, naj se v »Učit. Tovarišu« objavi poziv, da zastavijo vse sile za izboljšanje naših materialnih zadev, ker le materialno dobro stoječe učiteljstvo bo moglo tudi v javnosti uspešno vršiti svoje vzgojno, prosvetno in humanitarno delo.

V. Tov. Šimon referira z ozirom na stavek dr. Žgeča, ki se naj bi objavil v »Popotniku« o telesnih kaznih. Po referatu se je razvila živahna debata. Učiteljstvo odločno odklanja uporabo telesne kazni v osnovni šoli, a vendar članek dr. Žgeča ne spada v javnost v takem tonu. Naj se slične zadeve obravnavajo na društvenih zborovanjih v obliki referatov in g. dr. Žgeča bomo z veseljem pozdravili v svoji sredini.

VI. Slučajnosti: 1. Prečitajo se dopisi pov. UJU — Ljubljana zaradi osporjenih člankov »Popotnika« in se odobri postopanje pov. iz razlogov, da je pov. kompetentno kot lastnik lista, da zabranjuje objavo člankov, ki bi med učiteljstvom in javnostjo stvarjali zlo atmosfero.

2. Sprejme se predlog, da se plačuje Učit. domu mesečno po 1 Din, a to šele s pričetkom prihodnjega leta.

3. Potni stroški delegatov za skupščino naj se plačujejo iz blagajne poverjeništv, a zato se naj reducira število delegatov, t. j. da se zviša število članov za enega delegata.

4. Potrebno bo, da se poverjeništv urede po banovinah, a v glavnem odboru naj bodo zastopana po proporciju. Centralni odbor naj tvori: upravni odbor, izvršni odbor in glavna skupščina. Upravni odbor pa naj sestavljajo zastopniki poverjeništev in to do 1000 članov poverjeniki, a za vsakih načetih tisočev nov izvoljen član.

5. Tov. Fajnik prosi pojasnila, zakaj se zopet sestajajo odseki, ki so bili svojčas odpravljeni? Poverjeništv naj pojasni, kdaj in zakaj so se odseki ponovno uvedli in kdo jih plačuje.

6. Tov. Gallob poudarja, da je potreba, da se tudi učiteljstvo materialno osamosvoji, da podpira svoje gospodarske ustanove, ki pa naj bi učiteljstvu v sili priskočile na pomoč. Prihodnje zborovanje se bo vršilo v maju na Poljani.

Gallob, preds. Ledinec Miloš, tajnik.

+ NOVOMESKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 8. februarja dopoldne na deški osnovni šoli v Novem mestu. Število članstva 85, navzočih 69, t. j. 81%.

Predsednik otvori zborovanje ob 10.30 uri in pozdravi imenoma prof. E. Adamiča in ravn. Merviča, ki sta se radevolje odzvala odborovemu vabilu in prihiteda, da koristita s svojimi dolgoletnimi izkušnjami učiteljstvu in šoli.

Skladatelj E. Adamič je nato izčrpno razmotril vprašanje pevske in glasbene vzgoje v osnovni šoli. Šibal je po pravici mačehovski zapostavljanje tega lepega in važnega predmeta že pri učiteljski vzgoji in tako od najvišjega do najnižjega učnega mesta. Izrazil je željo po strokovnem učiteljstvu petja že na osnovnih šolah, po pevskih šolskih nadzornikih in sličnem. Navduševal je zborovalce za petje, za pevski, oziroma glasbeni pouk in podajal nekatere tozadevne smernice. Učiteljstvo, ki je predavateljem izvajanjem pazljivo sledilo in se večinoma strinjalo z njim, je prišlo slednjič do sklepa, da je remediura glasbenega pouka na šolah vseh kategorij pač potrebna, da pa morajo za to poskrbeti merodajni krogi in prireditelji na pravem mestu.

Za tem je predsednik izčrpno poročal o seji širjega sosveta UJU v Celju dne 5. januarja t. l., kar je članstvo po krajši debati vzelo na znanje.

Dalje je poročal o društvenem delovanju za stanovsko gmetno izboljšanje. Navedel je tozadevne predloge, ki so bili stavljeni poverjeništvu UJU za izdelavo projekta poslovnika k šolskemu zakonu. Članstvo se je čudilo nad poročilom o nedelavnosti nekaterih članov izvršnega odbora UJU v gorenjem vprašanju. Poverjeništv se naproša, da prizadeje opozori na njihovo dolžnost, sicer bomo primorani reagirati.

Daljša debata se je razvila pri vprašanju revizije uradniškega zakona. Upanje je, da bomo vsaj tedaj drugim stanovom primeron enako odrezali.

Na okrožnico učiteljskega pevskega zbora se sklene, da se takoj nakaže celoletni še pripadajoči prispevek v pripravi, da bo požrtvovalni učiteljski pevski zbor, ki ponese na bratski sever našo pesem, proslavil narod in stan.

Razprava o predlogu obvezne mesečnine za Učit. dom, o potnih stroških delegatov in o načrtu za pravila UJU se preloži na aprilsko zborovanje, koder bo o zadnjem predlogu poročal posebej v to svrhu izbrani odsek: tovarišica M. Koželjeva, tov. L. Ivanetič in Fr. Hovešcar.

Predsednik se je spominjal 70letnice nastorja slov. časopisov, našega »Učit. Tovariša«, ki mu vsi želimo še mnogo dičnih jubilejev.

Ribniški ravnatelj A. Mervič je nato z njemu lastnim članom in temperamentom popeljal zborovalce doli v one divne kraje od izliva bistre Soče do kalne Rečine, na obalo našega slovenskega morja, v slovenski Trst in v tužno Istro, v naše krasno Primorje. Opozarjal je na ogromno važnost morja v gospodarstvem in vojnem oziru, s statistikami podprl svoje trditve, da Trst in Reka danes propadata in si želita tja, kamor po naravi spadata. Refren njegove visoke pesmi našemu morju in pomorstvu je izzvenel v krilatici današnje budnice nad jugoslovenskim morjem, v geslu »Jadranske Straže« — Čuvajmo naše morej! — in ne pozabimo na oni del, ki je tudi naš in nas pričakuje. Nepopisem vtis, vihar en aplavz.

K sklepu je predsednik opozarjal na Učit. samopomoč, na našo gospodarsko poslovalnico, na Slov. Sol. Matico, na Mladinsko Matico in na »Naš rod«. K slednjemu so se iznesle razne kritike, da piše »Naš rod« bolj za odrasle kot za mladino, osobito za podeželsko. Članstvo naroča odbor, naj opozori uredništvo »Našega roda«, da članki kot »Noblova nagrada«, razgovor Gaspari-Jakopič in še več sličnih pač ne spadajo v mladinski list in njegovemu širjenju več škodijo kot koristijo. Tudi naj se uprava naprosi, da se točneje drži terminov.

Po opozorilu na razstavo »Jadranske Straže« v Krajčevem izložbenem oknu, kar bo pač za učiteljstvo poučno in važno in povsem v smislu današnjega Mervičevega razgledanja, ni bilo nikakih predlogov več in zato se zborovanje ob 14. uri zaključilo.

V. Pirnat, preds. P. Koželj, tajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠTO MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je imelo dne 26. februarja t. l. izredni občni zbor.

Rokavice, nogavice,

spomladanske novosti, najceneje v specialni trgovini

SREČKO VRŠIČ nasl.

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 3

L. LESJAK

Od 114 članov je bilo navzočih 84, t. j. 74%.

Predsednik pozdravlja navzoče, posebno nove člane ter tov. poverjenika A. Skulja in tov. urednika Iv. Dimnika, nakar otvori izredni občni zbor.

Začetkom izjavi: »Na željo večine članov sem sklical ta izredni občni zbor«. Nato prevzame vodstvo občnega zbora tov. podpredsednik I. Womer. Poda sliko dela domačega odbora, oziroma društva od zadnjega občnega zbora do danes. Pri tem seže nazaj v dobo početka deklaracije. Preide na zadnjo sejo in poročila o sklepih odbora. Ukrep poverjeništv, da se sporna članka g. dr. Žgeča in tov. Čičeka v »Popotniku« ne priobčita se tudi, kakor že preje od odbora, tudi od strani članstva z zadovoljstvom odobri.

Tov. Čibic dobi nato besedo in kritizira postopanje tov. predsednika pri zadnjem zborovanju. K tej kritiki povesta svoje mnenje še tov. predsednik in tov. Rode. Tozadevni predlog tov. Čibica pa ni bil izglasovan.

Nato dobi besedo tov. poverjenik, ki pojasni sliko truda dela in požrtvovalnosti za šolski zakon in sedaj zopet za pravilnike in za revizijo uradniškega zakona. Videlo se je iz poročila, da je bilo vedno ravno naše poverjeništv tisto, ki je neomajano vztrajalo, bodrilo, jačilo in svetovalo. Malodušja ni poznalo niti v najtežjih momentih.

Tov. Klemenčič stavi predlog, da naj se izreče poverjeništvu zaupnica in zahvala, kateremu predlogu članstvo z zadovoljstvom pritrjuje.

Tov. Čibic nato izjavi, da umakne svoj na zadnjem zborovanju stavljeni predlog, da se naj izreče vodstvu UJU nezaupnica.

Z volitvami novega odbora, pri katerih se je predlagana lista tov. Čibica z večino glasov izvolila se konča ta izredni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen tov. Ivan Lukman, šolski upravitelj III. deške šole, namestnik Silvo Rode ostali odborniki pa so tov. Tomažičeva, Medvedova, Vodenikova, Tušak, Luknar, Erat, Čibič in Faganovi.

Iv. Womer, bivši podpreds. Blažič, tajnik.

Po sklepu lista.

Iz avtentičnega vira poročamo: Vprašanje stanarin je rešeno, da jih izplačujejo občine, kakor to določa zakon o narodnih šolah. Prenos tega vprašanja na državni budžet, kakor so poročali nekateri listi, se ne izvrši. Podrobno bo rešeno vprašanje naturalnih stanovanj s pravilnikom, kateri izide. Podpisan je ukaz o napredovanju učiteljstva in odlok o namestitvah. Seja glavnega odbora UJU se vrši 12. in 13. aprila v Beogradu.

Nove knjige.

—k »Zadružni vestnik«. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani je pričela izdajati z letošnjim letom svoje lastno glasilo »Zadružni vestnik«. Prejeli smo 2. številko tega lista, ki vsebuje sledeče članke in notice: 1. Bistvo zadruge. 2. Kako se vrši občni zbor zadruge? 3. Stanje jugoslovenskega zadružništva. 4. Zadeve izogibajte se stroškov v prometu z Zvezo. 5. Vloge zadrug po občnem zboru. 6. Tiskovine za posojila PAB. 7. Naša zadružna književnost. 8. Iz novega šolskega zakona. 9. Podpore za izboljšanje zdravstvenih razmer na kmetih. 10. Posojila Privilegirane agrarne banke. 11. Zadružni teden na Čehoslovaškem. 12. Ljubljanski velesejem, razstavna zadruga z o. z. — List je namenjen predvsem pri Zvezi včlanjenim zadrugam in njihovim funkcionarjem, na razpolago pa je tudi vsem, ki se zanimajo za zadružništvo. Izhaja enkrat na mesec in stane za celo leto 25 Din, za pol leta 12.50 Din.

Listnica uredniškega odbora.

—lu Odtegljaji za nabavljalne zadruge. Na razna vprašanja v tej zadevi, zakaj so se vrnili in se ne odtegujejo več zneski v nekaterih strokah, smo prejeli pojasnilo, da se je to zgodilo na osebno prošnjo prizadetih. Sklicevali so se na odlok ministrstva pravde od 14. decembra 1929, štev. 100.599/1929, in na rešenje Drž. Saveta od 8. julija 1929, štev. 19.155/1929. Svojo prošnjo so utemeljevali, da se nabavljalni zadrug ne poslužujejo, niti se v bodoče ne bodo posluževali. Istočasno so prosili, da se jim vrnejo vsi dosednji odtegljaji, t. j. od 1. julija 1928.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki stikajo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, najmanjši znesek Din 5.—

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popraviljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.